

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКСІОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Дошкільна освіта»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Семестр	1
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	д. п. н., професор Красовська Ольга Олександрівна
Контактна інформація	krasovskaoo@i.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Дисципліна «Аксіологія педагогічної освіти» належить до переліку дисциплін циклу загальної підготовки здобувача ступеня вищої освіти Магістр спеціальності 012 Дошкільна освіта. Спрямована на досягнення здобувачами таких результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none">сформувати уявлення про аксіологічний підхід, що спрямовує професійну підготовку майбутніх вихователів дітей дошкільного віку на формування системи вищих загальнолюдських та професійних педагогічних цінностей: гуманістичних, духовно-моральних, естетичних, творчих;сформувати знання ключових понять аксіологічного підходу до вивчення педагогічних явищ;ознайомити майбутніх фахівців у галузі освіти, педагогіки з основним спрямуванням аксіології сучасної освіти: забезпечення блага людини, збереження її як цінності;сформувати поняття про педагогічні цінності, вивчити класифікацію педагогічних цінностей;ознайомити студентів із основними культурно-гуманістичними функціями освіти;формувати професійну готовність майбутніх вихователів до педагогічної творчості, зокрема креативність, професійне творче мислення, педагогічну майстерність, педагогічну рефлексію, творчу поведінку, любов до дітей, прагнення до постійного самовдосконалення, задоволеність професією вихователя та усвідомлення її важливого значення для майбутнього нашої країни.
Мета та цілі	<p>«Аксіологія педагогічної освіти» як навчальна дисципліна має на меті формування основ професійної свідомості фахівця педагогічної галузі : вихователя закладу дошкільної освіти, зокрема поглиблення, систематизацію знань, удосконалення вмінь і навичок студентів-магістрантів про ціннісний аспект свідомої освітньої діяльності, що є цілісною і</p>

	цілеспрямованою пошуковою діяльністю людини, суть і форми якої визначаються її переконаннями, світоглядом, професійними цінностями.
Результати навчання	Опанування дисципліною «Аксіологія педагогічної освіти» забезпечить наступні результати : ПР-01. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. ПР-05. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. ПР-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Soft skills Виявляти ініціативність у процесі навчального пізнання, вольові зусилля на шляху досягнення мети. Рефлексувати власну навчально-пізнавальну діяльність із наступним її коригуванням задля підвищення її ефективності. Виявляти вміння навчатися самостійно. Будувати партнерську взаємодію на основі морально-етичних та правових норм поведінки. Володіти нормами сучасної української літературної мови та основами культури мовлення в особистій та професійній комунікації. Рефлексувати й самостійно коригувати власний стиль спілкування для забезпечення комфортної життєдіяльності. Переконувати, знаходити підхід до людей, лідирувати, вести міжособистісне спілкування, переговорні процеси, брати участь у роботі в команді, плекати особистісний розвиток, ерудованість, креативність, здатність управління часом.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Філософія», «Загальна педагогіка».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади аксіології педагогічної освіти та особистісно-професійні пріоритети педагогічної аксіології		
Тема 1. Аксіологізація освіти як вимога сучасності.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цінності – інваріантні аспекти реформування сучасної освіти. 2. Аксіологічні проблеми сучасної філософсько-педагогічної рефлексії. 3. Основні напрямки аксіологізації викладання навчальних дисциплін. 4. Характеристика механізмів трансляції цінностей в освітньому і виховному процесах. 	<p>Підготуйте есе : Цінності як провідне поняття аксіології. Типологія цінностей аксіологічної науки.</p> <p>Підготуйте есе : Аксіологічний підхід до вивчення педагогічних явищ.</p> <p>Розвиток гуманістичної спрямованості освіти. Підготуйте есе : Аксіологічний підхід як шлях до усвідомлення ціннісних аспектів громадянської освіти і виховання молоді.</p>
Тема 2. Аксіологічний підхід у системі педагогічної методології.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аксіологічний підхід – провідний методологічний принцип. 2. Цінності як провідне поняття аксіології. Типологія цінностей. 3. Аксіологічний підхід до вивчення педагогічних явищ. 4. Аксіологічний підхід як шлях до 	<p>Підготуйте есе : Історичний поступ педагогічної аксіології. Підготуйте презентацію на тему : Ієрархія цінностей сучасної педагогічної аксіології. Підготуйте презентацію на тему : Роль аксіологічного підходу як однієї з провідних парадигм сучасної</p>

	<p>усвідомлення ціннісних аспектів громадянської освіти і виховання молоді.</p>	<p>освіти. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Формування системи цінностей в українській філософії освіти йшло під істотним впливом «філософії серця» Памфіла Юркевича. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Аксиологічні орієнтири філософської концепції «сродної праці» Григорія Сковороди.</p>
<p>Тема 3. Педагогічна аксіологія як наука про цінності освіти.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про педагогічні цінності. 2. Класифікація педагогічних цінностей. 3. Функції педагогічної аксіології. 4. Принципи педагогічної аксіології. 	<p>Підготуйте презентацію на тему : Принципи та функції педагогічної аксіології. Підготуйтеся до дискусії на тему : Роль педагогічних цінностей у формуванні особистості фахівця освітньої галузі : вчителя, вихователя. Розкрийте актуальність аксіологічної проблематики в сучасній парадигмі української освіти : урахування принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p>
<p>Тема 4. Аксіологічний вимір сучасної освіти і виховання.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальність аксіологічної проблематики в сучасній парадигмі української освіти : урахування принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. 2. Загальна характеристика аксіологічного підходу. 3. Наукові передумови змін в аксіологічному підході. 4. Методологічне значення змін в науковій парадигмі для освітніх процесів. 5. Педагогічні цінності сучасного українського суспільства. 	<p>Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Цінності сучасного виховання у науково-педагогічних працях Омеляна Вишневецького. Засадничі цінності у педагогічній концепції Софії Русової. Духовні цінності у педагогічній концепції Василя Сухомлинського. Система освітньо-виховних цінностей у педагогічній спадщині Івана Огієнка. Аксиологічні орієнтири педагогічної концепції К.Д. Ушинського.</p>
<p>Тема 5. Структура "ціннісного світу" "сферично-векторна" модель аксіології знання.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і метод аксіології знання. 2. Раціональні, чуттєві та вольові параметри знання. 3. Ціннісні характеристики знання в системі ціннісних координат інтелектуальної діяльності. 4. Аксиологічні тенденції в сучасній методології наукового пізнання. 	<p>Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Предмет і метод аксіології знання. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Раціональні, чуттєві та вольові параметри знання.</p>
<p>Тема 6. Ціннісні потенції наукового знання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Система ціннісних орієнтацій у сфері формування підростаючого покоління. Аналіз Базового компоненту дошкільної освіти, 	<p>Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Ціннісний потенціал науково-педагогічного знання в контексті проблем сучасної освіти і виховання.</p>

контексті проблем освіти і виховання.	<p>Концепції Нова українська школа, нормативних документів у галузі освіти, зокрема МОН України.</p> <ol style="list-style-type: none"> Освіта і виховання – створення підґрунтя для ціннісно зорієнтованого розвитку науки. Роль аксіологічної концепції знання в сучасній педагогічній науці. 	<p>Підготуйтеся до дискусії на тему : Аксіологічні аспекти мотивації студента до навчання та науково-дослідницької діяльності.</p> <p>Здійсніть аналіз системи ціннісних орієнтацій у сфері формування підростаючого покоління в документах про освіту, зокрема МОН України.</p>
Тема 7. Особистісний вимір педагогічної аксіології.	<ol style="list-style-type: none"> Педагогічні основи становлення аксіологічної парадигми в освіті. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх вихователів, вчителів як завдання педагогічної аксіології. 	<p>Підготуйте есе на тему : Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів та вихователів як завдання педагогічної аксіології.</p> <p>Підготуйте есе на тему : Самореалізація, розвиток інтелектуальної свободи педагога дошкільної (початкової, середньої освіти).</p>
Тема 8. Праксеологічний вимір педагогічної аксіології.	<ol style="list-style-type: none"> Професійна підготовка освітніх кадрів як предмет педагогічної аксіології. Структурні підсистеми ціннісних орієнтацій педагога. Педагогічні технології розвитку аксіосфери майбутнього вихователя, вчителя. 	<p>Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Структурні підсистеми ціннісних орієнтацій педагога дошкільної (початкової, середньої освіти).</p> <p>Підготуйте презентацію на тему : Педагогічні технології розвитку аксіосфери майбутнього вихователя (вчителя початкової, середньої школи).</p> <p>Підготуйте презентацію на тему : аналіз місії, візії та цінностей Базового компоненту дошкільної освіти.</p>
Тема 9. Вплив аксіологічної концепції знання на формування сучасної картини світу.	<ol style="list-style-type: none"> Ціннісні характеристики світоглядних уявлень, які формуються засобами наукового пізнання. Роль універсальної системи ціннісних орієнтацій у становленні єдиної загальнонаукової картини світу. Гносеологічна своєрідність мистецтва і естетична цінність істини. 	<p>Підготуйте презентацію на тему : Вплив аксіологічної концепції знання на формування сучасної педагогічної науки.</p> <p>Підготуйте аналітичне повідомлення на тему : Проблема формування і розвитку вчення про цінності в українській соціально-філософській думці.</p>
Тема 10. Аксіологія освіти і формування національної педагогічної еліти.	<ol style="list-style-type: none"> Формування системи цінностей в українській філософії освіти. Умови успішного формування духовного світу студента педагогічного фаху. Нова освітня парадигма і нова філософія педагогічної освіти. 	<p>Підготуйте есе на тему : «Сучасний педагогічний ідеал національного родинно-громадсько-школьського виховання в Українській державі».</p> <p>Підготуйте есе на тему : «Зв'язок цінностей освіти з професійною культурою і перспективами творчої самореалізації особистості».</p> <p>Підготуйте есе на тему : «Роль і місце освіти та її цінностей у підготовці нової генерації справжньої національної еліти».</p>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. Київ: Либідь, 2003. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: навч.-метод. видання. Київ: Либідь, 2003. 280 с.
2. Васянович Г. П. Концептуальні засади морально-духовної та естетико-психологічної підготовки фахівців у системі професійно-технічної освіти. Збірка наукових праць: [монографія]. Львів: Норма, 2006. С. 197-204.
3. Ващенко Г. Виховний ідеал. Полтава: Ред. газета «Полтавський вісник», 1994. 131 с.
4. Винничук Р. В., Кравченко Л. М. Аксиологічний підхід у вітчизняній педагогічній науці та практиці: історико-педагогічна ретроспектива. Витоки педагогічної майстерності: наук. журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. Вип. 23. С. 22-28. <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/13709>
5. Винничук Р. В. Аксиологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі. Young Scientist. №2.2 (54.2). February, 2018. С. 93-96. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17072/1.pdf>
6. Винничук Р. В. Педагогічна аксіологія у контекстах гуманітарної професійної освіти. Витоки педагогічної майстерності: наук. журн. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. Вип. 24. С. 33-39. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14234/1/VINNICHUK.pdf>
7. Вишневецький О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Дрогобич: Коло, 2003. С.414-443.
8. Вітвицька С. С. Аксиологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка*. Наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. Вінниця, 2015. Вип. 10. С. 63-67. <http://eprints.zu.edu.ua/24654/1/90%201.pdf>
9. Дубасенюк О. А. Теоретичні і методичні основи виховної діяльності педагога: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04. Київ, 1996. 527 с.
10. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії: Навчальний посібник для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навчальних закладів. Київ: Українсько-Фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. 302 с.
11. Калюжна Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: монографія / за наук. ред. О.В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. 128 с.
12. Карпенчук С.Г. Теорія та методика виховання: Навч.посіб. 2-ге вид., доп. і переробл. К.: Вища школа, 2005. С.107-319.
13. Коновалова К. І. Аксиологічний підхід до формування професійної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Вісник ЧНПУ. Серія: Педагогічні науки. Чернігів. 2017. Вип. 144. С. 49-52. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1379/1/V0.pdf>
14. Пелех Ю. В. Аксиопедагогіка: питання теоретико-методичного осмислення. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Рівне–Київ, 2015. Вип. 12(55), ч. 1. С. 113-119.
15. Підлісний М. М. Проблеми аксіології та шляхи їх вирішення : моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.
16. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: «Академвидав», 2006. 456 с.
17. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». Київ: Видавничий Дім «Слово», 2007. 352 с.
18. Сухомлинський В.О. Педагогіка серця. Вибр.тв. в 5 т. Т.5. К., 1980. С.334-339.
19. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Вибр.твори в 5-и т. К.: Рад. школа, 1980. Т.1. С.55-208.
20. Цінності освіти і виховання. К., 1997. 224 с. За заг. ред. О.В.Сухомлинської.
21. Філософський енциклопедичний словник / [за ред. В. Шинкарука]. Київ: Абрис, 2002. 744

с.

Допоміжна

1. Базовий компонент дошкільної освіти. / авт. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О.Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М.А., Мордоус І.О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О.Д., Шевчук А. С. Наук. кер. Піроженко Т. О. Київ. 2021. 37 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 Урядовий кур'єр. 2018. № 38. 43 с.
3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В. Б., 2020. 44 с.
4. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0BzKkv8gxSZUkMzZMbWtPYU9IWXM/view/27.10.2016> р. 40 с.
5. Косенчук О. «Дитина в соціумі. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти». *Дошкільне виховання*. №4. 2021. С. 3-7. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/Pidvyshchennya%20kvalifikatsiyi/15.04/Dv_2021-04-Kosenchuk.pdf
6. Красовська О. О. Професійна підготовка майбутніх вихователів ЗДО у галузі художньо-естетичного виховання засобами технологій контекстного навчання. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі*. Збірник статей. Луцьк. 2019. С. 42-44.
7. Мельничук Л.Б., Марчук О.О., Красовська О.О., Шкабаріна М.А. Педагогічний аналіз готовності майбутніх вихователів до морального виховання старших дошкільників. *Інноваційна педагогіка*, 2021. Вип. 32. Т. 1. Теорія і методика професійної освіти. С. 95-99.
8. Нерянова С., Швачова О. Досягнення та перспективи розвитку дошкільної освіти. Робота з оновлення Базового компонента дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. №1. 2021. С. 3-6. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/02/22/Dosyahnennya%20ta%20perspektyvy%20rozvytku%20doshkilnoyi%20osvity.pdf>
9. Програма «Українське дошкільня». / О. І. Білан. За заг. Ред. О. В. Низковської. Тернопіль: Мандрівець. 2017. 256 с. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
10. Програма «Дитина». Оновлена. 2020. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін. Наук. кер. В. О. Огневюк. Київ. 2016. 304 с. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
11. Програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
12. Програма «Я у світі». Програма розвитку дитини від народження до 6-ти років. /О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова та ін. Наук. кер. О. Л. Кононко. Київ. 2019. 488 с. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
13. Положення «Про протидію плагіату в університеті» / Затверджено Вченою радою МЕГУ ім. академіка Степана Дем'янчука Протокол № 4 від 24.11.2016 р. URL: <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-07/Polozhennja-pro-protidiju-plagiatu.pdf>
14. Семенов О.С. Формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі: монографія/ Нац.академія пед. наук України. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2017. 520 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
2. Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
3. Електронні журнали:
Методична скарбничка вихователя:
https://shop.mcfrr.ua/catalog/osvita/msv/?utm_source=pedrada.com.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=about
Організаційно-розпорядча документація дошкільного навчального закладу. URL : https://shop.mcfrr.ua/catalog/osvita/organizatsiyno-rozporjadcha-dokumentatsiya-dnz/#desc?utm_medium=refer&utm_source=pedrada.com.ua/&utm_campaign=about

4. Матеріали міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/ua>)

5. Освітні ресурси:
 Освітній портал "Освіта.UA". <http://osvita.ua/>
 Педрода. Портал освітян України. <https://www.pedrada.com.ua/>
 Освітній портал " Педагогічна преса". <https://pedpresa.ua/>
 Портал громадських експертів "Освітня політика". <http://education-ua.org/ua/>
 Гіпермаркет знань. <http://school.xvatit.com/>
 Класна Оцінка - безкоштовна інформаційна система для шкіл, дитячих садків та інших організацій <https://klasnaocinka.com.ua/>
 «Освітній портал» - все про освіту України. <http://www.osvita.org.ua/>
 Українська педагогіка – сайт про новини в освіті в Україні та за кордоном. <http://ukped.com/>
 Портал сучасних педагогічних ресурсів. <https://znannya.info/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на один бал нижчою оцінкою.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-10)	60
Підсумковий контроль (теми 1-10) – іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни